

Przedmiotowy system oceniania z biologii w szkole podstawowej

Przedmiotem oceniania są:

- wiadomości,
- umiejętności,
- postawa ucznia i jego aktywność.

Cele ogólne oceniania:

- rozpoznanie przez nauczyciela poziomu i postępów w opanowaniu przez ucznia wiadomości i umiejętności w stosunku do wymagań programowych,
- poinformowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych z biologii i postępach w tym zakresie,
- pomoc uczniowi w samodzielnym kształceniu biologicznym,
- motywowanie ucznia do dalszej pracy,
- przekazanie rodzicom lub opiekunom informacji o postępach dziecka,
- dostarczenie nauczycielowi informacji zwrotnej na temat efektywności jego nauczania, prawidłowości doboru metod i technik pracy z uczniem.

Metody i narzędzia oraz szczegółowe zasady sprawdzania i oceniania osiągnięć uczniów:

1. **Sprawdziany pisemne 45 min.** przeprowadzane po zakończeniu każdego działu, zapowiadane tydzień wcześniej, poprzedzone lekcją powtórzeniową.

Prace klasowe są obowiązkowe, jeżeli uczeń opuścił sprawdzian z przyczyn losowych, powinien go napisać w terminie nie przekraczającym 2 tygodnie od powrotu do szkoły.

Jeśli uczeń podczas pracy klasowej zostaje przyłapany na ściąganiu lub przeszkadza innym uczniom otrzymuje ocenę niedostateczną oraz odpowiednią uwagę negatywną.

Prace pisemne powinny być sprawdzone, ocenione i oddane w ciągu 2 tygodni.

Ocenę niedostateczną ze sprawdzianu można poprawić. Poprawa odbywa się poza lekcjami, uczeń przystępuje do poprawy tylko raz, a uzyskana ocena zostaje wpisana do dziennika.

Uczeń ma prawo do wglądu do sprawdzonej pracy i zapoznania się z ewentualnymi błędami i wyjaśnieniami nauczyciela. Może wziąć prace do domu i przynieść na następną lekcję.

Kryteria oceniania sprawdzianów testowych i prac pisemnych

Ocena	Skala procentowa
6	95% - 100% możliwych do uzyskania punktów
5	85% - 94% możliwych do uzyskania punktów
4	70% - 84% możliwych do uzyskania punktów
3	50%-69% możliwych do uzyskania punktów
2	30% - 49% możliwych do uzyskania punktów
1	29% - 0% możliwych do uzyskania punktów

2. **Kartkówki 10-15 min.** obejmujące materiał z trzech ostatnich lekcji (nie muszą być wcześniej zapowiadane), zapowiedziane kartkówki nie podlegają poprawie.

Kryteria oceniania kartkówek

Ocena	Skala procentowa
5	90% - 100% możliwych do uzyskania punktów
4	75% - 89% możliwych do uzyskania punktów
3	50% - 74% możliwych do uzyskania punktów
2	35% - 49% możliwych do otrzymania punktów
1	34% - 0% możliwych do otrzymania punktów

3. **Wypowiedzi ustne**- przy odpowiedzi ustnej obowiązuje znajomość materiału z trzech ostatnich lekcji, w przypadku lekcji powtórzeniowych z całego działu. Do odpowiedzi uczeń przystępuje z zeszytem. Powinien wykazywać się sprawnym operowaniem językiem biologicznym, charakteryzowaniem procesów biologicznych, umiejętnością wnioskowania przyczynowo-skutkowego itp.

Ocenianie odpowiedzi ustnych:

Ocena niedostateczna

Uczeń nie spełnia wymagań kryteriów oceny pozytywnej.

Ocena dopuszczająca

Podczas wypowiedzi możliwe są różne błędy zarówno w zakresie merytorycznym jak i sposobie jej prezentowania, zna jednak podstawowe zagadnienia i przy pomocy nauczyciela zasadniczo udziela odpowiedzi na postawione pytania.

Ocena dostateczna

Uczeń zna najważniejsze fakty i potrafi je zinterpretować, powiązać. Odpowiedź odbywa się przy pomocy nauczyciela. Występują liczne błędy językowe i rzeczowe.

Ocena dobra

Odpowiedź samodzielna, zawiera większość wymaganych treści, poprawna pod względem języka (dopuszczalne nieliczne błędy). Uczeń nie wyczerpuje zagadnienia.

Ocena bardzo dobra

Odpowiedź wyczerpująca. Uczeń swobodnie operuje faktami, dostrzega związki i wyciąga wnioski, dokonuje właściwej oceny.

4. **Aktywność ucznia**- czyli zaangażowanie w tok lekcji, udział w dyskusji, uzupełnianie dodatkowych ćwiczeń np. w ćwiczeniówce, wypełnianie kart pracy, praca w grupach, korzystanie z różnych źródeł informacji, wypowiedzi, podczas rozwiązywania problemów. Aktywność uczniów oceniania jest „+” lub „-”.

Uczeń może otrzymać plus w przypadku gdy:

- a) prawidłowo rozwiąże krótkie zadanie,
- b) wykona dodatkową pracę,
- c) przygotuje pomoce dydaktyczne,
- d) jest aktywny na lekcji.

Uczeń może otrzymać minusy:

- a) nie zapisuje w zeszycie tego co powinien,
- b) nie wykonuje pracy zadanej na lekcji,
- c) nie odrobił pracy domowej,
- d) nie posiada zeszytu.

Jeśli uczeń uzyska 3 minusy otrzymuje ocenę niedostateczną, a trzy plusy ocenę bardzo dobrą.

5. **Praca domowa**- sprawdzana wrywkowo, oceniana na plusy i minusy.

6. **Zeszyt przedmiotowy**– uczeń prowadzi zeszyt przedmiotowy, zapisując w nim notatki z lekcji i prace domowe, brak zeszytu na lekcji skutkuje otrzymaniem „-”.

Zasady poprawiania ocen:

1. Jeśli uczeń otrzyma ocenę negatywną z I semestru musi do końca marca zaliczyć wiadomości z tego semestru.
2. Sprawdziany, z których uczeń uzyskał ocenę niedostateczną ma prawo poprawić w ciągu dwóch tygodni od ich zwrotu. Do dziennika obok oceny uzyskanej poprzednio wpisuje się ocenę poprawioną, a ocena z poprawy jest oceną ostateczną.
3. Uczeń może również poprawić inne oceny w uzgodnieniu z nauczycielem.
4. Oceny uzyskane z zapowiedzianych kartkówek nie podlegają poprawie.
5. W przypadku, gdy uczeń zgłosi chęć uzupełnienia braków z przedmiotu, nauczyciel chętnie udzieli pomocy.

Warunki i tryb uzyskania wyższych niż przewidywane śródrocznych ocen klasyfikacyjnych z obowiązkowych i dodatkowych zajęć edukacyjnych.

Uczeń ma prawo do uzyskania wyższej niż przewidywana przez nauczyciela śródrocznej oceny klasyfikacyjnej z obowiązkowych i dodatkowych zajęć edukacyjnych jeżeli:

1. Bez usprawiedliwienia nie opuścił zajęć z danego przedmiotu.
2. Poprawił w uzgodnionym z nauczycielem terminem wszystkie prace klasowe z, których otrzymał ocenę niedostateczną .

Sprawdzian wiadomości i umiejętności obejmuje treści programowe przewidziane do realizacji w I i II semestrze, składa się z części pisemnej i przygotowuje go nauczyciel przedmiotu.

Sposoby informowania uczniów i rodziców.

1. Na pierwszej godzinie lekcyjnej zapoznajemy uczniów z PSO.
2. Oceny cząstkowe są jawne , oparte o opracowane kryteria.
3. Sprawdzone i ocenione sprawdziany i kartkówki otrzymują do wglądu uczniowie, rodzice zaś otrzymują do wglądu na życzenie.
4. Prace pisemne są przechowywane w szkole do końca bieżącego roku szkolnego.
5. PSO oraz wymagania edukacyjne dostępne są na stronie internetowej szkoły.

Ewaluacja PSO.

Pod koniec roku szkolnego nauczyciel wspólnie z uczniami dokona analizy funkcjonowania przedmiotowego systemu oceniania na lekcjach biologii.

Ewentualne zmiany w PSO będą obowiązywały od następnego roku szkolnego.

Kryteria oceniania:

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:

- prezentuje swoje wiadomości posługując się terminologią biologiczną,
- potrafi stosować zdobyte wiadomości w sytuacjach nietypowych,
- formułuje problemy i rozwiązuje je w sposób twórczy,
- dokonuje analizy lub syntezy zjawisk i procesów biologicznych,
- wykorzystuje wiedzę zdobytą na innych przedmiotach,
- potrafi samodzielnie korzystać z różnych źródeł informacji,
- bardzo aktywnie uczestniczy w procesie lekcyjnym,
- wykonuje dodatkowe zadania i polecenia,
- wykonuje twórcze prace, pomoce naukowe i potrafi je prezentować na terenie szkoły i poza nią,
- bierze udział w konkursach biologicznych na terenie szkoły i poza nią,
- wzorowo prowadzi zeszyt przedmiotowy.

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:

- opanował w pełnym zakresie wiadomości i umiejętności określone programem nauczania,
- wykazuje szczególne zainteresowania biologią,
- potrafi stosować zdobytą wiedzę do samodzielnego rozwiązywania problemów w nowych sytuacjach,
- bez pomocy nauczyciela korzysta z różnych źródeł informacji,
- potrafi planować i bezpiecznie przeprowadzać doświadczenia i hodowle przyrodnicze,
- sprawnie posługuje się mikroskopem i lupą oraz sprzętem laboratoryjnym,
- wykonuje prace i zadania dodatkowe,
- prezentuje swoją wiedzę posługując się poprawną terminologią biologiczną,
- aktywnie uczestniczy w procesie lekcyjnym,
- zeszyt ucznia zasługuje na wyróżnienie.

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:

- opanował wiadomości i umiejętności bardziej złożone i mniej przystępne, przydatne i użyteczne w szkolnej i pozaszkolnej działalności,
- potrafi stosować zdobytą wiedzę do samodzielnego rozwiązywania problemów typowych, w przypadku trudniejszych korzysta z pomocy nauczyciela,
- posługuje się mikroskopem i zna sprzęt laboratoryjny,
- udziela poprawnych odpowiedzi na typowe pytania,
- jest aktywny na lekcji,

- prowadzi prawidłowo zeszyt przedmiotowy.

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:

- opanował wiadomości i umiejętności przystępne, niezbyt złożone, najważniejsze w nauczaniu biologii, oraz takie które można wykorzystać w sytuacjach szkolnych i pozaszkolnych,
- z pomocą nauczyciela rozwiązuje typowe problemy o małym stopniu trudności,
- z pomocą nauczyciela korzysta z takich źródeł wiedzy jak: encyklopedie, tablice, wykresy, itp.,
- wykazuje się aktywnością na lekcji w stopniu zadowalającym,
- posiada zeszyt przedmiotowy i prowadzi go systematycznie.

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:

- ma braki w opanowaniu wiadomości i umiejętności określonych programem, ale nie przekreślają one możliwości dalszego kształcenia,
- wykonuje proste zadania i polecenia o bardzo małym stopniu trudności, pod kierunkiem nauczyciela,
- z pomocą nauczyciela wykonuje proste doświadczenia biologiczne,
- wiadomości przekazuje w sposób nieporadny, nie używając terminologii biologicznej,
- jest mało aktywny na lekcji,
- prowadzi zeszyt przedmiotowy.

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:

- nie opanował wiadomości i umiejętności określanych podstawami programowymi, koniecznymi do dalszego kształcenia,
- nie potrafi posługiwać się przyrządami biologicznymi,
- wykazuje się brakiem systematyczności w przyswajaniu wiedzy i wykonywaniu prac domowych,
- nie podejmuje próby rozwiązania zadań o elementarnym stopniu trudności nawet przy pomocy nauczyciela,
- wykazuje się bierną postawą na lekcji,
- nie prowadzi systematycznie zapisów w zeszycie przedmiotowym.